

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$, an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4.50 fil.

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$, an 12 cor. $\frac{1}{4}$ ac.
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Daruri de Crăciun.

(s.) Mulți dintre aceia, cari în timp de pace serbau la vatra liniștită familiară sărbătorile Crăciunului, la chemarea mai marilor ș'au părăsit pe iubiții lor, și au mers voioși să salveze cinstea patriei cu tributul vieții lor. Timpul de repaus, după încăerările uriașe, le va aduce aminte de serile Crăciunului, sgomotul copiilor colindători, casele și mâncările calde ale oaspeților, cari cu micii colindătorii se bucurau de nașterea Domnului, le vor servi de dulci amintiri a timpului, care pentru eroii luptători e un vis de era din poveste.

În toiul luptelor titanice, la asalturi nebune, în fumul de noapte și sgomotul infernal al șrapnelor ucigătoare, și ei vor aprinde o luminare, și cei ce sufer împreună se vor bucura de ziua Crăciunului. Le va trece ca o săgeată amintirea ce timpul nu o poate șterge, că ei, în timp de șeptesprezece luni, au înfruntat, părăsind, poate pentru totdeauna căminul familiei, deseale năvăliri ale inamicilor.

Pe mormanele de cadavre, ce se înșirue ca o piramidă antică, prin stepele Galiciei, pe văile și culmile din Polonia, Bucovina, Curlanda, pe regiunile muntoase ale Muntenegrului, Serbiei și altele, vor clădi eroii ostași pomul Crăciunului. Ramurile lui vor fi decorate cu credința și fidelitatea față de patrie, cu recunoștință împăratului și Regelui domnitor, iar îngerii păcii, planând deasupra lor, vor cânta imnul bunei înțelegeri.

Acela, cărora soarta ne-a rânduit, să fim numai privitori din distanță la această tragedie zguduitoare, avem sacrul obligament să contribuim cu o parte decorativă, la pomul de Crăciun al oștașilor de pe front.

Ziarele noastre, cari țin vie legătura dintre cei de pe front cu cei de acasă, au lansat apeluri pentru procurarea de daruri de Crăciuni, cari vor fi plăcute surprize pentru ostașii noștri. Glasului lor avem datorință să răspundem cu toții. În modul acesta vom dovedi celor, cari cu gândul și dorul la noi, înfruntă obstacolele inamicului și greul vremii, că și noi suferim de durerile lor. Dacă nu dispunem de alt mijloc, prin care să le alinăm suferințele, le vom procura mângâiere sufletească prin cărțile morale, de rugăciuni.

Învingerile câștigate prin suflete oțelite prin rugăciuni și credințe, nu vor putea fi nimicite de nici o putere. Acest chiag solidar de suflete, cărțile morale, să nu lipsească din conținutul nici unui pachet. Cu ele să decorăm pomul de Crăciun al eroilor noștri, cari sunt trupul și sângele nostru.

Impotriva alcoolismului.

(Continuare.)

Lucrul acesta l-au înțeles foarte bine catolicii apuseni, al căror spirit de organizație inventios, este îndeobște cunoscut. Dovadă vechimea și mulțimea atotfelul de organizații sociale catolice.

Celea mai lătită și mai potrivite pentru educația religioasă-morală a credincioșilor, sunt fără îndoială Reuniunile Mariane, de cari e plin întreg apusul catolic, și astăzi har Dlui începem să ne trezim și noi. Conform unei anchete a Reuniunii Mariane a clericilor din Blaj, numai în arhidieceză trece sută numărul lor.

Viața spirituală mai intenzivă, mai bună, mai plină de roade, contribuie în cea mai mare măsură la înfrumusețarea bisericii sufletului creștinesc. În sinul acestora se lucrează la înstăpânirea împărăției lui Dumnezeu între oameni, la stabilirea unui mai bun mers a societății, la asigurarea pentru cât mai mulți, pentru toți a fericirii de veci.

Sufletele crescute și guvernate de astfel de Reuniuni sunt destul de oțelite pentru

ca să poată da piept cu valurile acestei vieți.

Dacă ne-a succed să înrolăm pe credincioșii noștri sub flamura albă a Preacuratei, ne-am apropiat foarte mult de izbândă. Creștinii buni, cari trăiesc creștinește, practizează virtuțile, foarte rar se vor lăsa învinși de patimi și cu atât mai rar de patima beției, acest bălaur cu șapte capete.

Al doilea ajutor în lupta antialcoolică este cultura, adevărata cultură. La aceasta nu se poate ajunge prin nimic altceva mai ușor, ca tocmai prin Societățile culturale.

Ținta societăților culturale ar fi: câștigarea de cunoștință în toate direcțiile, apoi distracții potrivite și cinstită, cari să fie în stare de a putea face pe tineri și bătrâni deopotrivă să uite petrecerile nemorale și ales cărciuma, patul cald, unde să încălzese și trăiesc toate relele din lume.

Ținta instructivă, se ajunge prin conferențe de tot felul, potrivit alese, tractate pe înțelesul tuturor.

Pătrușii fiind de dragoste și de dorul de a ne vedea frații ajunși la lumina binefăcătoare a culturii, le vom vorbi la înțeles și cu înflăcărare de adevărați apostoli, căci numai așa ne putem gândi la izbândă.

Ținta distractivă s'ar putea ajunge prin diferite producții: ca declamări, cântări, jocuri, teatru, serate etc.

Nu-i poate lipsi apoi unei atari societăți o casă de cetire, a cărei lipsă, până la altă rânduială, o poate suplini sala de prelegeri a școlii, și o bibliotecă cu pricepere aleasă.

De model ne pot servi Reuniunile populare catolice din țările catolice, casele de cetire și bibliotecile stabile și ambulante din România, despre a căror activitate și rezultate binefăcătoare ne putem face o iconă clară, răsfoind colecțiile „Neamului Românesc” și ale „Albinei”. Tot aici se pot afla statute-model și altfel de invitațiuni.

Societățile culturale să-și aibă apoi corul lor, care să cultive cântările bisericești și naționale.

În toate acestea însă trebuie să ținem samă de vorba unui mare om, care în direcția aceasta a făcut poate cel mai mare bine claselor muncitoare din Germania, Kolping: „Omul fără religie creștină nu poate face nimica”.

(Va urma).

Ioan Oltean,
preot.

Din Reichstagul german. În ședința Reichstagului, deputatul Ebert, în numele partidului social-democrat a declarat, că amintitul partid, dela izbucnirea actualului războiu a lucrat, ca pe lângă asigurarea integrității teritoriale a Germaniei, să se încheie pace. La acțiunea pornită de partidul social-democrat și-au dat concursul mai multe partide din Franța și Anglia. Capul suprem al bisericii catolice, nu de mult, a adresat către popoară și domnitori un manifest, în care urgitează începerea negocierilor de pace. Asemenea și în statele neutrale s'au luat în repetite rânduri dispozițiile, în vederea ținerii unui congres pacifist. Durere, că nizuințele aceste, în urma deselor obstacole, nu au avut rezultatul dorit. Diplomații puterilor beligerante, nu de mult au declarat, că resping orice propuneri de pace până nu sdrobesc puterea armată a Germaniei.

În fața acestor declarații, poporul german i-se impune să ia toate pregătirile necesari pentru apărarea teritoriului german. Noi din nou protestăm în contra cuceririlor teritoriale, cari au de scop subjugarea altor neamuri. Partidul nostru, a spus deputatul Ebert, dorește, ca poporul german să-și deie concursul potrivit pentru începerea tratativelor de pace. Cu enunțările deputatului Ebert, se identifică și deputatul Geiger. După a treia cetire se votează și primește proiectul pentru acreditarea alor 10 miliarde.

Președintele Reichstagului dr. Kaempf anunță victoria armatelor turcești, raportate pe insula Gallipoli asupra trupelor engleze.

Declarațiile contelui Tisza în Casa magnaților. — În ședința Casei magnaților, prim-ministrul contele Tisza luând cuvântul la sfârșitul dezbaterilor în jurul proiectului de buget provizor — a făcut următoarele declarații despre războiu și pace:

— Voesc numai să declar, că ungar, care azi menirea grea dar înălțătoare, de a apăra cauza națiunii ungare în aceste vremi grele, — este pe deplin convins, că poporul ungar în totalitatea lui, fără deosebire de confesiune, de naționalitate și de partide — a dat dovezi evidente de iubire de patrie, de hotărâre la jertfe.

Nu noi am fost aceia, cari am provocat războiul. Nu noi am avut intenția să smulgem cu mâni de jefuitori părți vii din corpul vecinilor pacinici. Cum însă războiul a fost deslănțuit, îl vom duce până la capăt cu acea hotărâre, care și până acum a adus biruința steagurilor noastre. Și dacă se întreabă câtă vreme va dura războiul, pot răspunde — că la așa o întrebare numai acei, cari au provocat războiul pot răspunde. Vom duce războiul atâta vreme, până când se vor prăbuși toate atacurile contra siguranța, independenței și viitorului nostru național. Vom continua războiul, până ce dușmanii noștri se vor convinge că o prelungire a războiului aduce numai suferințe zădarnice și de prisos omenirii, fără ca să ajungă numai cu un paș de ținta lor.

Evenimentele, cari s'au desfășurat de un an și jumătate pe câmpurile de luptă — au pus în evidență, care e situația reală: Azi și dușmanii noștri se pot încredința că nu-și pot atinge scopul. Azi orice continuare a războiului este o zădarnică vărsare de sânge, și dacă noi lupte vor reclama dela noi grele jertfe de sânge, — atunci tabăra, care va pierde războiul, va trebui să facă și mai mari jertfe, și va trebui să supoarte și perderile învingătorului.

Misiunea lui Sebeco în România. — Fostul reprezentant diplomatic al Rusiei la București, Sebeco, care se bucură de mare vază la curtea Țarului, a fost în-

sărcinat cu misiunea de a cere concursul României pentru Sârbia. Luni a fost primit în audiență de prim-ministrul Brătianu, iar Marți de regele Ferdinand, cărora le-a predat propunerea pozitivă pentru ajutorul armat al României. După comunicatele ziarelor din România, guvernul Brătianu a declarat trimisului Rusiei, că România între orice împrejurări, își va menține neutralitatea.

Retragerea trupelor ententei din Salonic. — Trupele otomane au raportat la Anaforta și Ari-Burnu o mare victorie asupra trupelor ententei. Englezii, chiar după cum recunoaște comunicatul ministrului lor de războiu, au fost nevoiți să evacueze sectorul Ari-Burnu—Suvla. Retragerea a fost atât de forțată, încât englezii au lăsat în urma lor muniții, o mulțime de bolnavi și răniți. La prada de războiu, se mai adaugă 2 tunuri de calibru mare, o mulțime de puști și patroane pentru infanterie și mitralieze. Englezii, pentru a nimici prada lăsată în urma lor, au încercat să o bombardeze din aeroplane, dar fără succes. După cum se vede, englezii vor să-și concentreze forțele la Suez, unde au concentrat în săptămâna aceasta 70 mii soldați, în cea mai mare parte indieni și australieni. Comanda supremă engleză vrea să concentreze la Suez 200 mii oameni, iar în întreg Egiptul o armată de 300 mii soldați.

Flotila Rusiei bombardează Varna. — În dimineața zilei de 20 crt. după comunicatele ziarelor din București, a apărut înaintea promontoriului dela Kaliakra flotila rusă, compusă din 40 unități. O parte din flotila rusă a luat direcția spre Balic, iar patru vase mari spre Ekrene, unde au staționat. Nu se știe cu certitudine, ce direcție au luat partea cea mai mare a flotilei. Se crede,

FOIȚA.

Floricele de războiu.

(Fine).

Arabela, cu inima ei caldă, adunase la masa noastră pe toate artistele, treadingiste, pianiste și le încuraja cu vorba și cu fapta. Se aranjază la întervenirea ei în toată Dumineca câte un concert splendid, după care urma un banchet cu șampanie urmat de dans până în zori de zi. De altfel domniile la toată cina destupau câteva sticle de șampanie în onoarea damelor, pe cari însă iar ei o beau, damele abia își umezeau roșile buze su ea.

Mă gândeam adeseori cu năcaz, că de ce nu este dat ori cui să se facă milionar.

Și când într-o zi o frumoasă milionăriță îmi ceti o cartă postală de tabără, pe cari o scrisesem anui cunoscut de al meu, ce intrase la oaste, cu următoarele versuri:

Dați-mi peană de oțel,
Să scriu badii în reșel,
Pe o coală de hârtie,
Răbdare și bărbăție,
Și de fiecare rind,
O icoană de argint,
Și de fiecare șir,
O icoană de martir,

Când i-s'a părea mai greu,
Roage-să lui Dumnezeu,
Gându să îl întărească,
Brațu să îl oțelească,
Și pe fiecare nor,
Să-i trimită ajutor,
Și pe fiecare stea,
Când badea n'a mai putea..!

Imi zise cu dragoste: Cum te invidiez că ști să-ți exprimi în versuri gândurile, ce îți frământă inima; ti răspunsei și eu cu o oftare adevărată: Te asigur, că și eu te invidiez pe Dta, și aș vrea să fiu cel puțin o zi din viață milionăriță, cum ți-a ajutat bunul Dumnezeu să te faci Dta.

Nu era însă departe nici Epilogul romanului. Un ofițeraș făcea curte cu multe plecăciuni și cu mare foc unei floricele de acestea de războiu. Într-o zi o convinsă, că ce frumoasă ar fi ea în bluză și chipiu de militar.

Astfel în fruntea mesii aveam într-o seară o vivandieră răpitoare, în uniformă de sublocotenent. Era ceva ce te electriza și te ridica în chipul ei de zeiță a resbelor. Dar când ne delectam mai mult în ea, intră în sală bărbatul ei absent, ocupat în altă parte cu vagoanele de grâu porumb și fasole. Era să fie un mic scandal. Bărbatul bătea cu pumnul în masă și cerea ca imediat să pună jos bluză și chipiul de ofițer. Toți ca unul să grăbiră să-l convingă pe mitocanu despre inocența farsei și luură asupra lor toată vina și toată răspunderea.

Aceeași viață veselă și liberală luase loc și în lacuri, spre deosebire de anii trecuți, când înfloria aristocratismul cu florile lor anemice când simplii muritori erau alungați cu sbiciul disprețului din viața lor socială. Burghezul cu buzunarele calde, primia cu plăcere pe ori și cine îndeosebi adora pe intelectuali. Nu se întreba ce ocupațiune are și din câte raze ti este coroana. Își plimba nevasta prin lac și ridea din toată inima, când o cufunda câte odată în văltoare. Milionărițele să întreceau în a face daruri bogate bonelor și îngrijorătoarelor dela băi.

— De douăzeci de ani sunt aici la băi, dar cârpă de mătăasă numai doamna Arabela mi-a cumpărat, deși am scâldat pe toate magnatele țării, imi spunea o femeie, ce ne îngrijea rufele de baie.

Ieri în sărăcie, azi în bogăție făceau baie în ciorapi de mătăasă și ghetete de catifea. bine hrănite, vesele și lărmuitoare, floricelele de războiu... Inotau pe câte o frunză de de aur ca niște silfide însoțite de Faoni protectori, ce le scoteau pe țărnel de nisip la soare să se încălzească cântând și glumind, uitându-și de neagra mizerie din trecut și de înfiorătorul mâne, ce nu le mai amenința! Așa se primenește și încoșete lumea...!

Elena din Ardeal.

că s'au îndreptat spre Varna. Pe la orele 10 se auziau în direcția Varna, puternice detonături de artilerie. Bombardările vehemente s'au simțit mai tare în portul dela Balic, unde s'au sguduit mai multe clădiri. Se crede, că în apropierea țărnicurilor români decurg lupte maritime.

Depeșele din Constanța confirmă știrea, că flotila rusă din nou a bombardat portul Varna. Dimineața la ora 6 două torpiloare înaintau spre Kaliakra, ca să spicneze regiunea apelor până la Varna. Aproape de orele 8 dela Odessa veniau cu viteză mare patru vase mari de războiu, la Euxinograd s'au postat în linie de atac și cu mari violențe au început bombardarea portului, care a durat până la orele 10. După aceasta vasele rusești s'au retras. La o mică distanță de Balic s'au observat 30 năi rusești de transport. Se crede, că rușii vreau să debarce trupe la Ekrene.

Rusia amenință Suedia? — Ziarul „Deutsche Tageszeitung“ anunță din Stockholm, că întreruperea legăturii telegrafice cu Rusia a provocat o impresie penibilă în Suedia, dând naștere chiar la bănuiala, că Rusia se găsește în fața unor evenimente foarte importante.

Călătorii ce sosesc din Moscova povestesc, că în Petersburg și în Moscova totul e liniștit. De câteva zile orice legătură telegrafică sau telefonică cu Finlanda este întreruptă. De oarece astfel de opriri nu s'au produs nici odată în timpul războiului, chiar și atunci când se făcea mișcări de trupe, singura explicație posibilă este ca la Nord se așteaptă o surprindere. Cercurile politice din Stockholm deduc de aci, că un demers contra Suediei trebuie să urmeze cu siguranță de oarece i s'a tăiat Rusiei orice import. Wladivostok este blocat de gheață, în Arhangelsk au înghetat mașinile de spart gheață, precum și toate vasele de transport.

Ziare din Stockholm protestează contra oricărei încercări a Rusiei de a trata Suedia ca pe Grecia.

Ziarul „Aftonbladet“ dă a înțelege, că Quadrupla a cerut ca Suedia să-și reducă forțele militare. Știrile acestea sunt probabil în legătură cu o știre din București, cu privire la plecarea trupelor rusești din Basarabia.

Nota guvernului bulgar în chestia întrebunțării gloanțelor dum-dum de câtră aliați. — Guvernul a remis următoarea notă reprezentanților statelor aliate și neutre: în cursul operațiilor militare cari s'au desfășurat pe frontul de sud, în Macedonia, s'a stabilit iarăși și în mod indiscutabil că contrar uzurilor războiului și prescripțiilor categorice ale convenției din Haga și cu toate protestările repetite ale guvernului bulgar, trupele anglo-franceze se slujesc de gloanțe dum-dum și de un alt glonte prevăzut cu un dublu înveliș care explodează lovind ținta. Toate aceste gloanțe sfășie carnea spărgând și osul așa că este aproape cu neputință să se îngrijească răniții prin metodele obișnuite și trebuie să se recurgă la amputare pentru a salva viața pacientului. Spitalele din Macedonia și în special cele din Skopia sunt pline de astfel de răniți. Guvernul bulgăresc ridică pentru a treia oară dela începutul campaniei o protestare indignată contra acestor procedee barbare și declară că ne având nici mijlocul

nici dorința de a recurge la procedee de natură identică, va fi silit să aplice prizonierilor și supușilor și francezi cele mai riguroase măsuri de represalii în speranța de a face ca cei cari comandă trupele înțelegerii în Macedonia să respecte uzanțele războiului și convențiile semnate de guvernele lor. (Agenția bulgară).

Desmințirea comunicatelor inimice despre evacuarea Lembergului.

— Din biroul presei dela cartierul general se anunță: După o știre din Kiew a ziarelor engleze, Lembergul este evacuat în cea mai mare grabă.

Față de această știre, se constată, că trebuie să se știe în străinătatea inimică, cum că nu există nici un motiv spre a se Lembergul, că frontul nostru de pe Strypa și din Wolhinia este neschimbat și nu apare ca periclitat în nici un punct al său.

Nici chiar comunicatele ruse nu spun nimic despre vre-o înaintare a rușilor, ci se mărginesc numai să susție afirmația, că noi am întreprins niște atacuri, care au fost respinse. Aceste afirmații au fost deosemena desmințite eri.

Se știe de asemenea, că evacuarea Lembergului trebuie să fie considerată ca o probabilitate atât de îndepărtată, încât s'a comunicat în mod oficial, că locuitorii refugiați chiar din districte foarte îndepărtate la răsărit de Lemberg se pot întoarce la căminul lor.

Rezultatul alegerilor din Grecia.

— Dintre noii deputați ai parlamentului elin 200 sunt din partidul lui Gunaris, 35 din alui Theotokis, 20 dintre lui Rhallais, iar 7 din partidul lui Dumitrakopulos. Rezultatul alegerilor încă nu e publicat din 50 cercuri. Noile partide parlamentare vor avea mare înflurintă aspra atitudinii fostului prim-ministru elin Venizelos care a declarat într'o scrisoare adresată lui Take Ionescu, că după încheierea alegerilor va părăsi Grecia și va călătorii pe timp îndelungat în America.

Infrângerea engleză din Mesopotamia și situația din Balcani.

— „Vossische Zeitung“ anunță din Amsterdam, că în Londra au sosit știri foarte rele despre englezii din Egipt și Mesopotamia. Din cauza aceasta au plecat Kitchener și Grey la Paris, ca să stăruie pe lângă Franța să salveze situația prin trimeterea de trupe franco-italiene, ca să se poată transporta trupele engleze în Egipt. Planul acesta însă a eșuat, deoarece francezii au mai puțin interes și nu voiesc să întreprindă nimic fără de englezi în Balcani. Sarraill a și pregătit imbarcarea unui număr mai mare de trupe. Mai multe vase de transport încărcate cu tunuri de calibru mare stau gata de plecare, iar vasele cu muniții sosite stau în port nedescărcate. Detașamentele sanitare ce trebuiau să plece din Franța pentru Salonic au primit un contra-ordin.

O voce engleză despre Grecia.

— Corespondentul ziarului „Daily Telegraph“ dr. Dillon, scrie că împătrita înțelegere ar putea, poate, prin intimidări, să silească Grecia de a-i asorda o parte din cererile sale, însă numai prin amenințări continue o va putea constrânge să se ție de cuvânt. Nici una din aceste asigurări estorcate n'are

vre-o valoare reală. Ele vor depinde totdeauna de posibilitatea de a o constrânge.

Mii de ofițeri greci și de funcționari fac propagandă pentru Germania, mii de prieteni stau la spatele lor, furioși contra englezilor, cari le-au răpit orașul și portul Salonic. Ei se simt înjosiți și umiliți și sunt foarte înverșunați contra intrușilor. În fruntea propagandei pentru Germania se află statul major grec împreună cu regele, ca un zid insurmontabil între Grecia și Quadrupla.

Corespondentul grec permanent al ziarului „Daily Telegraph“, Stevens, descrie situația din Atena și Salonic în colorile cele mai negre. El constată că starea de spirit din Grecia, care, la începutul războiului, era cu totul amicală pentru Quadrupla, s'a prefăcut aproape în dușmănie fațășă.

Războiul european.

Rapoartele recente anunță, că pe frontul sudic dela Tirol luptele de artilerie sunt în decurgere. La Monte San Michele trupele noastre au silit să se retragă două divizii italiene.

Pe frontul sârbesc nu e nimic esențial. Trupele noastre cari urmăresc armatele muntenege, au luat cu asalt dela ei mai multe poziții. Spre nord de Berane, în zilele din urmă, trupele noastre au făcut prizonieri 600 ostași. Pe celealalte fronturi nu au obvenit evenimente marcante.

Prin un ucaz se dispune trecerea în disponibilitate a generalului rus Ruskij, care luptă contra armatelor lui Hindenburg. Motivul retragerii lui Ruskij e eșuarea ofensivei rusești dela Dünaburg și Riga.

† Gheorghe Vlăsa.

1842—1915.

O telegramă ne aduce vestea trecerii din viață alui Gheorghe Vlăsa, preot militar în retragere, întâmplată la 21 l. c. în comuna Inoc, lângă Aiud. Repausatul a fost preot celibe și profesor de matematică și geografie la gimnaziul nostru din Blaj, iar în 1882 numit preot militar, unde a stat până la adânci bătrânețe, când s'a retras în viața liniștită, petrecând restul zilelor, la casa unei nepoate a sa în Inocul Aiudului. S'a distins întotdeauna ca un om de inimă, cu alese sentimente de om nobil și român înflăcărat, care ca sprijinitor a tuturor mișcărilor noastre culturale și naționale, a luat parte activă la toate nizuințele noastre de felul acesta. A petrecut mult timp în garnizoana din Viena și mai pe urmă în Agria, unde pentru firea lui deschisă și românească a fost întotdeauna iubit și respectat de toți ceice l'au cunoscut.

A scris ca profesor la Blaj un manual de aritmetică și geometrie. Pentru școala din comuna sa natală, Cicud a făcut o modestă fundațiune, ca un tribut a dragostei cu care se simția, ca fost dascăl a școlii din comuna sa.

Odihneasă în pace!

Apel.

Stimate doamne și domnișoare!

Apropiindu-se sf. Crăciun, apelez la inimile D-Voastre nobile și mă rog în numele simțului românesc, binevoii a colecta bani, pentru cari se vor cumpăra daruri de Crăciun bravilor noștri soldați români, ce zac aici răniți și bolnavi.

Lăsați să cadă raza de lumini de ceară, de pe pomul verde, și în sufletele acestor sărmani eroi, cari departe de ai lor, departe de vatra casei, sufer aici.

Banii sunt a se trimete la subscrisul și se vor cuita pe cale publică.

Cu toată stima

Dr. Aurel Tincu de Tinca

ostály vezető orvos és népf. segédorvos
Ferencz Salvator fhg. megfigy. korház.

DEBRECZEN.

Diverse.

Avis abonaților noștri!

La Nrul de azi ne-am luat voie a aolude asignațiuni postale, cu rugarea, ca domnii abonați să binevoiască a ne trimite abonamentul ou posibilă grabă. Mai ales domnii restanțieri sunt stăruitor rugați, ca să-și achite datoria la foale care încă are grele îndatoriri.

Red. și Administrația.

D-l Dr. Alexandru Vaida a fost supus unei operații. Primim știrea telegrafică din Viena, că Luni. d. Dr. Alexandru Vaida a fost supus unei operații. Operația executată de profesorul Zuekerkandl a succes, așa încât starea pacientului înlătură orice îngrijorări.

Îi dorim d-lui Dr. Vaida grabnică și deplină însănătoșare.

Nou notar român. Cu datul de 18/XII s'a ținut alegerea de notar în comuna Dipșa (com. Bistrița-Năsăud) fiind ales cu unanimitate de voturi dl *Ilie Câmpian*. Numai bucura ne outem de aceasta manifestare de a vedea și în comună curat săsească un notar român.

Tratative între delegați bulgari și români. Cetim în ziarul comercial „Argus” din București: În vederea reluării tranzitului mărfurilor bulgare aflate în porturile noastre și pentru aranjarea expedierii mărfurilor,

românești aflate în portul Salonic, peste 3—4 zile va avea loc o conferință între delegații căilor ferate bulgare și direcțiunea generală a căilor ferate române.

Să sper că se va putea ajunge la o înțelegere, în sensul ca guvernul bulgar să accelereze pe toate căile, transporturile mărfurilor noastre aflate la Salonic.

Numai ajungându-se la o astfel de înțelegere guvernul român va permite tranzitarea mărfurilor bulgare pentru puterile centrale, ca și a mărfurilor sosite tranzit pentru Bulgaria, din Austria și Germania.

Nouii invalizi români în Budapesta. În transportul de invalizi ce a sosit din Rusia la Budapesta, în săptămâna trecută, aflăm și următoarele nume românești: George Crețu, Nicolae Babeș, George Gomboș, George Meleanu, Mihaiu Suci, Iosif Burgan, Ilie Petric, Ștefan Mogda (?), Ieremia Terenti (?), Iosif Fabian, George Ioachim, George Behan, Mihaiu Trotariu, Iosif Belita, George Bucur, Iacob German, Ioan Vana, Mihaiu Costin, Paul Dobra.

Corespondarea prin România cu Rusia. S'a lătit vestea că între România și Rusia a încetat comunicarea postei. „Bud. Tud.” are din cercuri competente informația că știrea aceasta nu corespunde realității. Cei cari corespundează cu ostași prizonieri în Rusia prin România pot să trimită atât scrisori cât și telegrame, fiindcă circulația de postă dintre cele două state nu e întreruptă.

Chemarea sub drapel a glotașilor de 43—50 ani. Poile din Viena anunță, că glotașii austrieci dela vârsta 43—50 ani vor avea să-și înceapă setviciul în 17, respective 21 Ianuar 1916. Cei între anii 48—50 vor fi aplicați la servicii numai în patrie, la servicii locale, iar cei mai tineri de 48 ani vor putea fi aplicați și la serviciul activ de arme.

Cât privește pe glotașii noștri din Ungaria, între anii 43—50, ziarele anunță, că chemarea acestora se va face numai mai târziu.

Arhivele secrete ale Serbiei despre omorul din Serajevo. Tsaprașicov, fostul ambasador bulgar la Niș, a declarat ziarului „Dnevnik” că guvernul bulgar a intrat în posesiunea unor documente importante din arhiva secretă sârbească cari pun în evidență că atentatul contra moștenitorului de tron Francisc Ferdinand, la Serajevo, a fost urzit de guvernul sârb. Guvernul bulgar va publica în curând aceste documente.

Cinema „Edison” din Blaj, Sâmbătă 19 crt. va reprezenta următorul program:

1. Celea mai noi susceperi din războiul mondial. 2. Legături sfinte, dramă în 3 acte. 5. Haina nouă, umor. 6. Vântrelarul infernului, dramă în 3 acte. În rolul principal Eise Frölich.

Necrolog. † Petru Simu preot gr.-cat. În Câmpeni după un morb greu și îndelungat, provăzut cu ss. taine ale muribunzilor, azi la 5 ore a. m. în al 55 an al etății, 27 an al fericitei sale căsătorii și al preoției a încetat din viață.

Osemintele scumpului defunct s'au depus spre odihnă într-o sperarea învierii, în cimitierul gr.-cat. din loc în 22 l. c. la ora 1 p. m.

Odihneasă în pace!

Biblioteca academiei române

În luna Noemvrie 1915 s'au consultat de 947 cititori 3392 volume și broșuri tipărite; de 120 cititori s'au consultat 415 manuscripte, 3395 documente, 61 cărți vechi românești (1508—1830).

Colecțiunile Bibliotecii au sporit în această lună cu 1037 volume și broșuri, 326 numere de reviste române, 156 reviste străine 2 atlase și hărți, 16 stampe și portrete, 8 volume manuscripte, 106 documente, 41 fotografii, 1 album, 540 foi volante, 2 note muzicală, 1 obiect de muzeu și 64 monete.

Biblioteca e deschisă în fiecare zi de lucru pentru cărțile tipărite dela 8 ore dimineața până la 6 seara, pentru manuscripte și documente dela 8 la 12 și dela 1 la 6.

Cărticică de plată.

Fiecare învățător își poate ridica competențele, numai dacă prezintă chitanța în regulă și cărticica de plată.

La fiecare cărticică de plată se alătură și „Fizetési jegyzék”, care în conformitate cu dispozițiunile ordinului Ministerial Nr. 76.000—1907, §. 10. la finea fiecărei an civil, trebuie înaintat inspectorului școlar reg. Asemenea și atunci, când se reclamă competențele restante.

În acest „Fizetési jegyzék”, plătirile se vor însemna din cărticica de plată.

Se află la Librăria Seminarială din Blaj—Balázsfalva. — Un exemplar împreună cu 2 consemnări costă 1 C.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suci.

E meritul războiului că am învățat să cruțăm!

Aceasta se manifestă mai ales la produsele economice. Astăzi să prețuesc multe cari până acum peste tot nu au fost luate în conziderare.

Acuma e timpul pentru sfârmitul (smicuratul) cucuruzului. Până acuma au fost cocenii cucuruzului o rămășiță fără preț! Astăzi însă nu mai sunt!

Nu aruncați cocenii de cucuruz pe gunoiu, nu-i ardeți fără scop!

Moara cu cilindre în Dicsöszentmárton cumpără acești coceni cu bani scumpi și plătește pentru 100 kg. 6 Cor.

Atențiune!

Fiește cure să adune coceni și să-i vînză la moara cu cilindre!

Mai consult e dacă în fiecare comună se află una sau două persoane cari pentru o plată corespunzătoare adună acești coceni pentru moara cu cilindre.

Cine e aplicat la acest serviciu să se înștiințeze la noi.

Dicsöszentmárton în Decemvrie 1915.

Prima moară cu cilindre din valea Târnavei mici
„Albina” institut de credit și economii.